СССР 60

ЎЗБЕКИСТОН: 6.000.000 ТОННА ТАЙЁР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 230 (7971). • 3 декабрь, 1982 йил • ЖУМА • Баҳоси 3 тийин.

РЕСПУБЛИКА ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ ШОНЛИ ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари жуда катта ғалабага эришдилар. Партия XXVI съездининг тарихий қарорлари изчиллик билан амалга оширилиши, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақа кенг қулоч ёзиши, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги программавий нутқи туфайли жўш урган меҳнатдаги ғайрат-шижоат натижасида улар жуда мураккаб об-ҳаво шароитларида пахта, дон, сабзавот, картошка, полиз экинлари, мева, узум, каноп ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар, уларни йиғиштириб олишни уюшқоқлик билан ўтказдилар ва беш йилликнинг иккинчи йили социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

Республика пахтакорларининг меҳнатига алоҳида офарин айтса, энг яхши таҳсин сўзлари айтса арзийди. Улар ҳамиша бўлганидек мамлакатни ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини пахта билан таъминлаш учун ўзларининг юксак масъулиятини англаб, Совет Иттифоқи қардош халқлари олдидаги ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчини бажариб, ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Сурункасига уч йилдан бери давлатга олти миллион тоннадан ортиқ — планга нисбатан 110 минг тонна кўп пахта сотилди. Кўрилган тадбирлар. КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг катта ёрдами туфайли пахтанинг сифати кескин ошди. 1980 йилдаги 46 процент ўрнига пахтанинг 70 процентга яқини биринчи навларга топширилди. Энг қимматбаҳо ингичка толали пахта етиштириш анча кўпайди. Пландаги 390 минг тонна ўрнига давлат 465 минг тонна, яъни беш йилликнинг охирига планлаштирилган даражадан ортиқ миқдорда ингичка толали пахта олди.

Ўзбекистоннинг пахта толасини сотиб олаётган мамлакатлар тобора кўпайиб бормоқда. Ҳозир бу қимматли маҳсулот 32 чет давлатга етказиб берилмоқда, унинг сифати тўғрисида шикоят деярли йўқ.

Давлатга пахта сотиш давом этмоқда.

Пахтакорларнинг меҳнатдаги ғалабасига табиий офатларга қарши кескин курашда, мардлик ва жасорат билан тўла курашда замин яратилди. Кўкламдаги жала ёмғирлар, дўл уришлар ва довулли шамоллар чигитни бир неча бор қайта экишга мажбур этди, ёздаги мислсиз иссиқ ва сувнинг ғоят тахчиллиги ғўзанинг қовжираб қолишига, ҳосил тугунчаларининг тўкилиб кетишига сабаб бўлди, кузнинг одатдан ташқари ёмғирли келиши, тез-тез қор ёғиши ва совуқ бўлиши ҳосил теримини жуда кечиктирди. Пахтакорлар юксак маҳорат, матонат, ирода ва қаҳрамонона меҳнат туфайлигина ватан олдидаги ўз бурчларини шараф билан бажардилар. Мамлакат ваъда қилинган олти миллион тонна «оқ олтин»ни олди.

Ҳосил терими ҳаддан ташқари қийин бўлди. Пахта чаноқлари кеч очила бошлади, терим учун вақт оз қолди. Партия ташкилотларининг даъватига биноан шаҳар ва посёлкаларнинг меҳнаткашлари, ўқувчи ёшлар пахтакорларга ёрдам бердилар. Уларнинг ҳаммалари юксак онглилик ва интизомлилик намуналарини кўрсатдилар, табиий офатларга бас келиб, деҳқонлар билан ёнма-ён туриб, етиштирилган ҳосилнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун ҳар қандай об-ҳавода ҳам пахта теримида фидокорона меҳнат қилдилар.

Аммо ана шу шароитларда теримда машиналар, пахта териш техникаси ҳал қилувчи роль ўйнади. Механизаторлар қатъият ва ғалабага бўлган букилмас ирода кўрсатдилар. Улар илҳом билан меҳнат қилиш намуналарини намоён этдилар. 34 мингтадан кўпроқ пахта териш машинаси, кўп миқдордаги бошқа терим техникаси ва транспорт воситалари ипатоволиклар методи асосида терим-транспорт отрядларига бирлашиб ишга тушди. Ҳаво очиқ келган ҳар бир кундан фойдаланиб, техника ёрдамида механизаторлар ҳосилнинг 60 процентга яқинини териб бердилар.

Тошкент областининг хўжаликлари тайёрланган жами ҳосилнинг 87 процентини, Сирдарё области 66, Самарқанд области 65, Қорақалпоғистон АССР 63 процентини машинада териб олди. Бир қанча районлар, кўпгина колхоз ва совхозларнинг механизаторлари машина терими салмоғини 80—90 процентга етказдилар. Пахта териш машиналарининг минглаб механик-ҳайдовчилари техникадан самарали фойдаланиш учун курашиб, мавсум давомида 300—350 тоннадан ва ундан ҳам кўпроқ пахта тердилар.

Далаларнинг юксак ҳосилдорлиги учун курашда Хоразм областининг колхоз ва совхозлари энг яхши натижаларга эришдилар. Бу областдаги ҳосилдорлик гектар бошига 42 центнерни ташкил этди. Бухоро области пахтакорлари гектар бошига ўрта ҳисобда 37,5 центнер, Тошкент области 34,7, Навоий области 34,2 центнер ҳосил кўтардилар.

Республиканинг 20 дан ортиқ райони гектар бошига 40 центнер ва ундан ҳам кўпроқ ҳосил олди, Ғиждувон, Боғот, Гурлан, Хонқа, Хива районлари эса 43—48 центнер ҳосилдорликка эришдилар.

Ингичка толали пахта етиштирувчи миришкорлар фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатдилар. Жарқўрғон, Қумқўрғон, Гагарин, Ангор, Шўрчи, Ульянов районларининг пахтакорлари гектар бошига 37—40 центнер, Ленин йўли районининг пахтакорлари 44,5 центнер, Қарши районининг пахтакорлари салкам 48 центнер ипак пахта териб олдилар. Бу чинакам жуда катта натижадир.

Эзгу олти миллион тоннали хирмонга республиканинг ҳамма областлари, районлари, колхоз ва совхозлари муносиб ҳисса қўшдилар. Қашқадарё областининг хўжаликлари давлатга 592 минг тонна, Фарғона области 587 минг тонна, Андижон области 586 минг тонна, Сурхондарё области 520 минг тонна, Бухоро области 510 минг тонна, Самарқанд области 487 минг тонна, Тошкент области 470 минг тонна, Хоразм области 442 минг тонна, Қорақалпоғистон АССР 437 минг тонна, Наманган области 429 минг тонна, Сирдарё области 400 минг тонна, Жиззах области 352 минг тонна, Навоий области 190 минг тонна пахта сотди.

Республика колхозчилари, совхозларининг ишчилари, хўжаликларининг мутахассислари ва раҳбарлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол активлари, барча деҳқонлари Лениннинг доимо олға бориб, доимо кўпроқ натижага эришайлик, деган васиятини дилга жо қилиб, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқида берилган йўл-йўриқларга амал қилиб, пахтанинг ялпи ҳосилини бундан буён ҳам куч-ғайратни аямай кўпайтира беришга, пахта сифатини оширишга, тармоқни янада интенсивлашга интилаберишга аҳд қилганлар.

Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини бажариб, Озиқ-овқат программасининг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшиб, бу йил бошқа ҳамма тармоқларни ривожлантиришда ҳам дуруст муваффақиятларга эришдилар.

Қурғоқчиликка қарамай уч миллион тоннага яқин дон, шу жумладан 2 миллион тонна маккажўхори етиштирилди. Давлатга 1 миллион тоннадан кўпроқ дон сотилди. Республиканинг ҳамма областлари давлатга дон сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни ошириб бажарди.

Мева, сабзавотчиликни янада ривожлантириш йўлида янги катта қадам қўйилди. Мўл-кўл сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, мева ва узум етиштирилди. Давлатга мева-сабзавот сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди. Мамлакат 3,3 миллион тоннадан зиёд маҳсулот олди ёки план 112 процент бажарилди.

Умумиттифоқ фондига маҳсулот етказиб бериш юзасидан олинган мажбуриятлар ортиғи билан бажарилди. Саноат марказларига 1 миллион 33 минг тонна сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, мева ва узум муддатидан илгари жўнатилди.

Республика канопкорлари йилни муваффақиятли туғалладилар. Давлатга 323 минг тонна яъни планда белгиланганидан кўпроқ миқдорда каноп пояси сотилди.

Республика пиллачилари яна қувончли натижага эришдилар. Давлатга 30 минг тоннага яқин, яъни 107 процент миқдорида пилла сотилди.

Чорвачиликда ижобий ўзгаришлар рўй бермоқда. Ўтган йилга нисбатан ҳамма турдаги чорва ва паррандалар туёғи кўпайди, уларнинг маҳсулдорлиги ошди, гўшт ва тухум етиштириш 8 процент, сут етиштириш 6 процент кўпайди. Давлатга қоракўл тери ва жун сотиш йиллик топшириқлари бажарилди. Гўшт, сут ва тухум тайёрлаш анча илдам давом этмоқда.

Шу билан бирга чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Бу йил ўтган йилга нисбатан кўпроқ ем-хашак ғамлаб олинди. Хашак тайёрлаш плани 112 процент, силос тайёрлаш плани 101, сервитамин ўт талқони тайёрлаш плани 103 процент бажарилди. Чорвадорлар чорва қишловига яхши ҳозирлик кўрдилар.

Пахта етиштириш, қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма тармоқларини ривожлантириш соҳасидаги барқарор кўрсаткичлар колхозчилар ва совхозларнинг ходимлари қилган фидокорона меҳнатнинг, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари ижодий активлиги, партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари моҳирона ташкилотчилик ва сиёсий ишларининг натижасидир. Қишлоқ партия ташкилотлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш, йиғиштириб олиш ва тайёрлашнинг ҳамма босқичларида зўр уюшқоқлик ва ишчанлик, оммани қийинчиликларни бартараф этишга, партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини муваффақиятли бажариш учун курашга сафарбар этиш маҳоратини намоён қилдилар.

Қўлга киритилган ғалаба совет кишилари доимо мустаҳкамланиб бораётган дўстлигининг, шаҳарлар ва район марказлари меҳнаткашлари бераётган ўзаро ёрдамнинг тимсоли бўлди. Қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари ҳосил теримининг қийин дамларида қишлоққа бебаҳо ёрдам берган меҳнаткашлардан, студентлар ва ўқувчилардан бениҳоя миннатдордирлар. Қишлоқ хўжалигини техника, ўғит, бошқа моддий-техникавий ресурслар билан, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида техника тараққиётини ривожлантириш ва интенсивлаш учун зарур бўлган ҳамма нарсалар билан таъминлаб келаётган ишчилар синфи ва барча саноат ходимлари қизғин ташаккурга сазовордирлар. Гражданн авиациясининг учувчилари, тайёрлов ва транспорт ташкилотларининг ходимлари пахтакорларга катта ёрдам бердилар.

Ўзбекистон деҳқонлари, республиканинг барча меҳнаткашлари суғориладиган деҳқончиликни ривожлантириш тўғрисида қилинаётган доимий ғамхўрлик учун, пахтачиликни, дон хўжалигини, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа барча тармоқларини юксалтиришда берилаётган ҳар томонлама ёрдам учун, пахтакорларнинг оғир меҳнатига қилинаётган оталарча эътибор учун КПСС Марказий Комитетига, Сиёсий бюрога, Совет ҳукуматига, улуғ ва қудратли Иттифоқимизнинг барча қардош республикаларига чуқур миннатдорчилик туйғулари изҳор этадилар.

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия билан ҳукуматнинг ғамхўрлигига ташаббускорлик билан, ижодий меҳнат қилиш билан жавоб бермоқдалар. КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган илҳомбахш нутқи сиёсий активликни ва меҳнатдаги ғайрат-шижоатни янада жўш урдириб юборди. Ҳозир далаларда қолган ҳосилни териб олиш борасидаги қизғин меҳнат давом этмоқда, кузги-қишки тадбирлар амалга оширилмоқда, келгуси йил ҳосили учун пухта замин яратилмоқда.

Ўзбекистон корхоналари ва ташкилотларининг, колхоз ва совхозларининг коллективлари эришилган натижаларни ривожлантириш ва кўпайтиришга интилаб, янги-янги резервлар ва имкониятларни ишга солмоқдалар, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширмоқдалар. Улар йил топшириқларини муваффақиятли туғаллашга, беш йилликнинг учинчи — марказий йили планларини тўла ва ошириб бажаришга, жонажон ленинчи партия XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга оширишда янгидан-янги зафарларга эришишга азму-қарор берганлар.

УЛКАН ХИРМОНГА КИМ ҚАНЧА ҲИССА ҚЎШДИ

ҚАШҚАДАРЁ	592 МИНГ ТОННА	ХОРАЗМ	442 МИНГ ТОННА
ФАРҒОНА	587 МИНГ ТОННА	ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР	437 МИНГ ТОННА
АНДИЖОН	586 МИНГ ТОННА		
СУРХОНДАРЁ	520 МИНГ ТОННА	НАМАНГАН	429 МИНГ ТОННА
БУХОРО	510 МИНГ ТОННА	СИРДАРЁ	400 МИНГ ТОННА
САМАРҚАНД	487 МИНГ ТОННА	ЖИЗЗАХ	352 МИНГ ТОННА
ТОШКЕНТ	470 МИНГ ТОННА	НАВОЙИ	190 МИНГ ТОННА

• *Сўз — мўл ҳосил усталарига*

ЯҚИНДАГИНА оппоқ рангда товланиб турган далаларимиз ҳозир қўнғир тус олган. На ғўза туплари, на ерда оқариб кўринган пахта қолмади. Аммо, пахтазорларда қизғин меҳнат давом этяпти. Ҳосилдан бўшаган карталар ғўзапоядан тозаланиб, кузги шудгор бошлаб юборилди. Далаларга маҳаллий ўғит ташиб чиқариш тезлаштирилди.

КУЗ ҲАРАКАТИ КУЗДАН

Биз ҳар йили келгуси йил ҳосили учун кузда ҳаракат бошлашни одат қилганмиз. Бу ўз самарасини беряпти. Ҳосилдорлик бир маромда юксалиб бормоқда. Шуни ҳисобга олган пахтакорларимиз юбилей йилида 50 центнерчилар ҳаракатига қўшилишга қарор қилган эдилар.

Ташаббускор бўлиш зиммага қўшимча масъулият юклашини бу йилги шароитда, айниқса, чуқур ҳис қилдик. Ҳар бир агротехник тадбирни қулай муддатларда, оби-тобида ўтказиш бригадамиз аъзоларининг қатъий шиорига айланди. Шунинг учун ҳам меҳнатимизнинг пировард натижаси қувончли бўлди. Ҳосилдорликни 52 центнердан ошириб, йил бошида берган ваъдамизни шараф билан бажардик.

Республикамизнинг улкан «оқ олтин» хирмонига муносиб улуш қўшган бригадамиз аъзолари айни кунларда кўтаринки руҳ билан келгуси йил ҳосилига пухта замин яратмоқдалар.

Г. ТУЛЕПБЕКОВА,
Оққўрғон районидаги «Ленинизм» колхозининг бригада бошлиғи.

ОТА КАСБИМ ПАХТАКОР

ҲАҚИҚАТАН ҳам шундай. Ўрта мактабни битиргач, ҳеч иккиланмай отам касбини танладим. Ўқидим, ўргандим. Мана энди пахтачилик бригадасига бошчилик қиляпман.

Тўғри, бу соҳада ҳали анча ёшман. Пахтачиликнинг сир-асрорларини тўла англаб етганимча йўқ. Лекин, қийин пайтларда коллективимизга 102 ёшли бобом Акромбой Зиёев, шунингдек, хўжалигимиздаги илғор бригадалардан бирига раҳбарлик қилаётган отам Ўринбой Акромовлар қимматли маслаҳатлар бериб туришади.

Бригадамиз аъзолари бу йил 45 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 53 центнердан хирмон уйишди. Ҳосилнинг 90 процентги биринчи сортга топширилди. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларидан руҳланган коллективимиз келгуси йили ҳосилдорликни янада ошириш режаларини тузмоқда.

Ғ. АКРОМОВ,
Чиноз районидаги Навоий номли колхознинг бригада бошлиғи.

ЮЗИМИЗ ЁРУҒ БЎЛДИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ пахтакорларининг катта меҳнат ғалабаси бизнинг кичик коллективимиз аъзолари учун ҳам қувончлидир. Чунки, юбилей йилида астойдил меҳнат қилиб, ҳосилдорликни пландаги 33 центнер ўрнига 56 центнерга етказдик. 6 миллион тонналик улкан хирмонда бригадамизнинг 245 тонналик камтарона улуши бор.

Бундай натижага осонликча эришганимиз йўқ. Кўклам ва ёз ойларида кўп қийинчиликларни енгиб ўтишга тўғри келди. Ғўза дефолиациясини ўз вақтида сифатли ўтказиб, майдонларни машина теримига мослаштирганлигимиз муваффақиятлар гарови бўлди. Биринчи машина теримидаёқ йиллик план анча ошириб бажарилди. Ёғин-сочинли кунлар бошланган пайтларда эса Мукаррам Жўраева, Гулчеҳра Абдулҳакимова сингари чевар теримчиларимиз бригадамизнинг ҳар бир аъзосини оммавий теримга сафарбар этишда жонбозлик кўрсатдилар.

Далаларни ҳосилдан тўла тозалаб олган коллективимиз кузги-қишки ишларни ҳам қизғин бошлаб юбордилар.

Ж. ОЛЛАНАЗАРОВ.
Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи.

СССР 60

ПАХТАКОРИМ ҒОЛИБ ҲАР САФАР,

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ХИРМОНИ

А. ХУЖАЕВ,
Тошкент область партия комитетининг секретари

ҲОЗИРГИ кунда бутун совет халқи КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми, ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг еттинчи сессияси қарорларининг илҳомбахш руҳи билан яшаб меҳнат қилмоқда. Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам барча совет кишилари қатори партия ва ҳукуматимизнинг ташқи ва ички сиёсатларини тўла-тўкис маъқуллаб, қизғин қўллаб қувватлаётган шу шодиёна кунларда республикамиз бўйлаб дилларни қувонтирувчи яна бир хушхабар тарқалди. Лабзи ҳалол, мард пахтакорлар бу йил ҳам «оқ олтин»дан 6 миллион тонналик залворли хирмон уйиб, ССР Иттифоқининг шонли 60 йиллиги шарафига қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақият билан бажардилар.

Республикамиз пахтакорларининг буюк ғалабаси пойтахт области меҳнаткашларини ҳам бехад қувонтирмоқда. Чунки, улар катта хирмонга баракали улуш қўшдилар, ҳосилни қисқа муддатларда йиғиштириб олишда карвонбошилик қилдилар. Республика партия ва ҳукуматининг юксак баҳосига сазовор бўлган Тошкент технологияси бошқа областларга ҳам кенг ёйила бошлади. Бу илғор технология, айниқса, бу йилги жуда ноқулай шароитда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди.

Область партия комитети эрта кўкламдан бошлабоқ об-ҳаво қийинчиликларини тадбиркорлик билан енгиш, ҳамма район ва хўжаликларда ҳар йилгидек мўл ва эртаки ҳосил етиштиришни таъминлаш мақсадида ташкилий ишларни кенг кўламда авж олдириб юборди. Ҳар бир район, колхоз ва совхозда маҳаллий шароитдан келиб чиққан ҳолда конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларнинг асосий моҳиятини ҳар бир хўжаликда юксак мажбуриятларни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштиришга йўналтирдилар. Ҳамма ерда коммунист ва комсомолларнинг авангардлик, етакчилик роли кучайтирилди. Улар илғор звено, бригада ва хўжаликларда юзага келган бой тажрибаларни оммалаштиришга алоҳида эътибор бердилар. Натижада ҳар бир колхоз ва совхозда мўл ҳосил етиштириш учун оммавий сафарбарлик, кўтаринки меҳнат вазияти вужудга келди.

Область пахтакорлар совети ва унинг районлардаги бўлимлари бу йилги мураккаб шароитда, айниқса, актив фаолият кўрсатди. Энг қийин дамларда деҳқонларга қимматли маслаҳатлар ва тавсиялар бериб борилди ва уларнинг ижроси мунтазам назорат қилиб турилди. Шу туфайли дала ишлари ғоят сифатли бажарилди. Пахтакорларимиз об-ҳаво ва сув танқислиги билан боғлиқ бўлган қийинчиликларни оқилона енгдилар.

Мутахассислар, колхозчилар ва совхоз ишчилари ғўзаларнинг ҳолати, ҳосилнинг чўғига қараб дефолиация ўтказиш муддатини тўғри белгилай олдилар. Натижада асосий майдонларда ғўза баргларининг тўла ва текис тўкилишига эришилиб, терим машиналарининг кенг фронт бўйлаб юксак унум билан ишлаши учун қулай имкониятлар яратилди.

Партия ташкилотлари пахта йиғим-теримини ҳар томонлама намунали уюштиришга, уни идеологик жиҳатдан таъминлашга катта эътибор бердилар. Ташвиқот-тарғибот ишлари бевосита пахтазорларга, дала шийпонларига кўчирилди.

Терим мавсуми давомида 2 мингдан зиёд сиёсий ахборотчи ва агитаторлар пахтакорлар, механизаторлар, шаҳарлик ҳашарчилар ҳузурида бўлиб, мазмунли лекция ва суҳбатлар ўтказдилар. Пахтакорлар учун энг масъулиятли дамларда идеология ишининг синалган, таъсирчан усулларидан самарали фойдаланилди. Барча районларда лекторлар ва кутубхоначилардан иборат агитклублар, ағитпоездлар ташкил этилди. Фақат «Билим» жамияти область ташкилотининг ўзи 20 дан ортиқ пропаганда группаси тузиб пахтакор районларга юборди.

Далада ишлаётганларга бевосита шу ернинг ўзида маданий-маиший, медицина ва савдо хизмати кўрсатиш кенг йўлга қўйилди. Дала шийпонлари йиғим-теримда иштирок этаётганларнинг иккинчи уйига айлантирилди.

Ҳар бир район ва хўжаликда мавжуд терим техникасининг имкониятларини аниқ ҳисобга олган ҳолда терим-транспорт отрядлари ташкил этилди ва уларнинг иш графиклари пухта ўйлаб тузиб чиқилди. Отрядларнинг ҳаммасига энг малакали мутахассислар етакчилик қилдилар. Партия ходимлари, актив коммунистлардан ҳар бир терим-транспорт отрядига масъул кишилар бириктиб қўйилди.

Ёз бўйи ғўзаларга сифатли ишлов берган дала гвардиячилари йиғим-терим даврида ҳам жасорат кўрсатдилар. Терим айни қизғин тус олган кунларда 2900 га яқин «зангори кема» пахтазорларда юксак унум билан ишлаб турди. Ҳар бир машина билан кунига ўртача 5—6 тоннадан пахта терилди. Айрим тажрибали механизаторлар эса бир кеча-кундузда 20 тоннага етказиб «оқ олтин» теришга эришдилар. Шунинг учун ҳам машиналар кунлик суръатга қанот бағишлаб, область пахта хирмонининг тезроқ юксалишида ҳал қилувчи роль ўйнади.

Машъал Бўка райони пахтакорлари бу йил ҳам ажойиб ватанпарварлик ташаббуси билан чиқдилар. Улар областдаги барча район ва хўжалик меҳнаткашларини ҳар бир картада мўл ва эртаки ҳосил етиштириш, уни қисқа муддатларда уюшқоқлик билан йиғиштириб олишга даъват этиб, бу соҳада ташаббускорларга хос намуна кўрсатдилар. Йиғим-терим пайтида машина ва механизмлардан, ишчи кучларидан ва бошқа ҳамма ресурслардан самарали фойдаланиб, пахта тайёрлаш йиллик халқ хўжалик планини республикада биринчи бўлиб энг қисқа муддатда — 18 иш кунида бажардилар.

Ташаббускорлардан ўрнак олиб, теримни уюшқоқлик билан давом эттирган Оққўрғон, Ғалаба, Пискент, Бекобод ва Ўрта Чирчиқ районлари хўжаликлари ҳам йиллик планларни муддатидан анча илгари бажаришга муваффақ бўлдилар.

Ердан, техникадан, минерал ва маҳаллий ўғитлардан, ишчи кучларидан оқилона фойдаланган аксарият хўжаликлар бу йилги қийин шароитда ҳам ҳосилдорликни ўтган йилдагига нисбатан анча оширишга эришдилар. Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм», Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли, Ғалаба районидаги «Ленинград», «Победа» ва Энгельс номли, Оққўрғон районидаги «Ленинизм», Янгийўл районидаги «Коммунизм», Бекобод районидаги Ленин номли колхозларда ҳар гектар майдондан 40—50 центнердан ва ундан ҳам ошириб хирмон кўтарилди.

50—60 центнерчилик ҳаракати ҳосилдорликни ошириш ҳисобига пахта етиштиришни кўпайтириш учун курашда йилдан йилга муҳим аҳамият касб этиб бормоқда. Юбилей йилида бу ватанпарварлик ҳаракати янада кенг қулоч ёйди. Ташаббускорларнинг издошлари кўпайди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари — Чиноз районидаги Киров номли колхоздан Турсуной Охунова, Бекобод районидаги Ленин номли колхоздан Адолат Рўзиматова, Бўка районидаги Ҳамза номли колхоздан Саодат Гулаҳмедова, Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоздан Кан О Нам, шунингдек, Бекобод районидаги «Далварзин» совхозидан Бобохон Отахонов, Оққўрғон районидаги «Ленинизм» колхозидан Гулой Тулепбекова, Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозидан Ваҳоб Ўзганбоев каби тажрибали пахтакорлар етакчилик қилаётган бригадаларда ҳар гектар майдондан 50—60 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди.

Бу йилги куз жуда серёғин келди. Оқибатда, йиғим-терим ҳал қилувчи паллага кирган кунларда машина ва механизмлар қувватидан тўла фойдаланишнинг имкони бўлмай қолди. Кунлик суръатни бўшаштирмаслик учун ҳамма майдонларда қўл теримини кучайтиришга эҳтиёж сезилиб қолди. Ана шундай оғир пайтда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республиканинг барча меҳнаткашларига Мурожаат қилганлиги айни муддао бўлди. Деҳқон меҳнатининг қадр-қиммати, ўзбек пахтасининг мамлакатимиз экономикасида тутган беқиёс аҳамияти ҳақида айтилган илиқ-иссиқ сўзлар барчанинг қалбидан чуқур жой олди. Мурожаат эълон қилинган кундан бошлаб шаҳарлик ишчи-хизматчилар, студентлар, мактаб ўқувчилари ёрдамга отландилар. Меҳнатга яроқли ҳар бир киши ўз ўрнини пахтазорда деб билди. Ҳамма ерда умумий сафарбарлик, меҳнат кўтаринкилиги вазияти ҳукм сурди. Областимизда йиллик план ва социалистик мажбуриятлар анча ортиғи билан бажарилган бўлишига қарамай, республиканинг 6 миллион тонналик улкан хирмони бунёд этилмагунча, далаларни тарк этмаслик пахтакору-ҳашарчиларнинг ягона шиорига айланди.

Тошкентлик минглаб студент-ёшлар мусобақадош Жиззах ва қўшни Сирдарё областлари хўжаликларига пахта йиғим-теримида баракали ёрдам бериб, республикада социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишига муносиб улуш қўшдилар.

Республикамиз, шу жумладан, пойтахт областимиз пахтакорлари СССРнинг шонли 60 йиллиги юбилейи шарафига қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларини ёруғ юз билан бажардилар. Навбатда эса янада масъулиятли ва шарафли вазифалар турибди. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю .А. Андроповнинг шу Пленумдаги программ нутқи келгусида амалга оширилиши лозим бўлган муҳим вазифаларимизни белгилаб берди.

Юбилей йилида қўлга киритилган ютуқлар, бой берилган имкониятларни чуқур ва атрофлича таҳлил қилаётган областимиз пахтакорлари келгуси йилда ютуқларни янада кўпайтириш ва мустаҳкамлаш режаларини тузмоқдалар. 1983 йилда она-Ватанга янада кўпроқ ва сифатлироқ «оқ олтин» етказиб бериш мақсадида кузги-қишки дала ишлари ҳамма ерда қизғин бошлаб юборилди.

ТОШКЕНТ тракторсозлари республика пахтакорларининг энг яқин кўмакдошлари бўлиб қолдилар. Улар яратаётган замонавий техника воситалари қишлоқ меҳнаткашларининг юмушини енгиллаштириб, муваффақиятларини таъминламоқда.
М. Нуриддинов фотоси.

БУ ЙИЛ ҲАМ БИРИНЧИМИЗ

БУГУН ўлкамиз узра қувончли хабар тарқалди. Деҳқонларимиз 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонини бунёд этиб, зиммаларидаги социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Бу улкан ғалабада колхозимиз пахтакорларининг ҳам муносиб ҳиссаси борлигидан фахрланамиз, албатта.

1982 хўжалик йили биз учун унутилмас йил бўлиб қолмоқда. Чунки, бу йил СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллик юбилейи нишонланади. Шунингдек, биз кўп йиллардан буён курашиб келаётган маррамизни эгалладик. 1020 гектар майдоннинг ҳар гектаридан биринчи марта 50 центнердан ошириб «оқ олтин» йиғиштириб олдик.

Албатта, бундай юқори кўрсаткичга эришиш учун кўп тер тўкишга тўғри келди. Баҳорда об-ҳавонинг қуриқ келиши, ёзнинг жазирама иссиғи, кузнинг ёғинсочини деҳқонларни янада фидокорона меҳнат қилишга чорлади. Бугунги кунда ана шу қийинчиликлар ортда қолди. Юксак довон эгалланди.

Пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўриб, мавжуд машина ва механизмлар, ишчи кучлари тўла сафарбар этилганлиги туфайли 11 иш кунида йиллик план уддаланди. Шуни алоҳида айтиб ўтиш керакки, биринчи марта дастлабки теримдаёқ гектаридан 30 центнердан ошириб ҳосил йиғиштириб олинди. Юксак социалистик мажбурият эса 30 иш кунида бажарилди.

Колхозимизда мавжуд экин майдонларининг самарадорлигини ошириш, улардан янада кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари йиғиштириб олиш биринчи галдаги вазифа қилиб қўйилган. Зеро, КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумида тасдиқланган Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажариш ҳам шуни талаб этади. Ердан, ернинг фарқи йўқ. Унга қарасанг, боқсанг саҳоватини аямайди. Деҳқонларимиз айни шундай иш тутишмоқда. Ҳамма карталарнинг ҳосилдорлиги юқори бўлиши учун уларни ўғитлаш, ишлов бериш бир хилда олиб бориладн. Шунинг учун ҳам колхозимиздаги мавжуд барча бригадаларда пахтадан олинган ўртача ҳосилдорлик 52 центнердан юқори бўлди.

Кишиларга қаерда яхшироқ шароит яратилса, улар ўша ерда унумлироқ меҳнат қилишади. Колхоз правлениеси, партия ташкилоти бу борада тинимсиз ғамхўрлик қилаётир. Деҳқонларимизнинг унумли меҳнат қилиб, яхши дам олишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Ҳозирги кунда ҳар бир уйда телевизор, холодильник, радиоприёмниклар ишлаб турибди. Кўпчилик хонадонларда енгил автомашиналар бор. Ҳосилдирлик ошган сайин хўжалигимиз аъзоларининг моддий манфаатдорлиги ҳам ортмоқда. Масалан, 1981 йилда 838 минг сўм соф фойда олинган бўлса, бу йил миллион сўмдан ошади.

Муваффақиятлар тўғрисида гапириш қувончли, албатта. Лекин ҳали меҳнаткашларимиз олдида амалга оширилиши лозим бўлган ишлар кўп. Аввало, пахта ҳосилдорлигини янада юқори бўлишини таъминлашимиз керак.

Айни кунларда колхозимизнинг ҳамма бригадаларида келгуси йил ҳосилига мустаҳкам замин тайёрлаш ишлари қизғин бошлаб юборилди. Ерларни озиқлантириш, шудгорлаш, машина-механизмлар ремонти жадал суръатларда олиб борилмоқда. Бир сўз билан айтганда деҳқонларимиз янада юксак довонларни кўзлашмоқда.

М. ПУЛАТОВ,
Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози раиси.

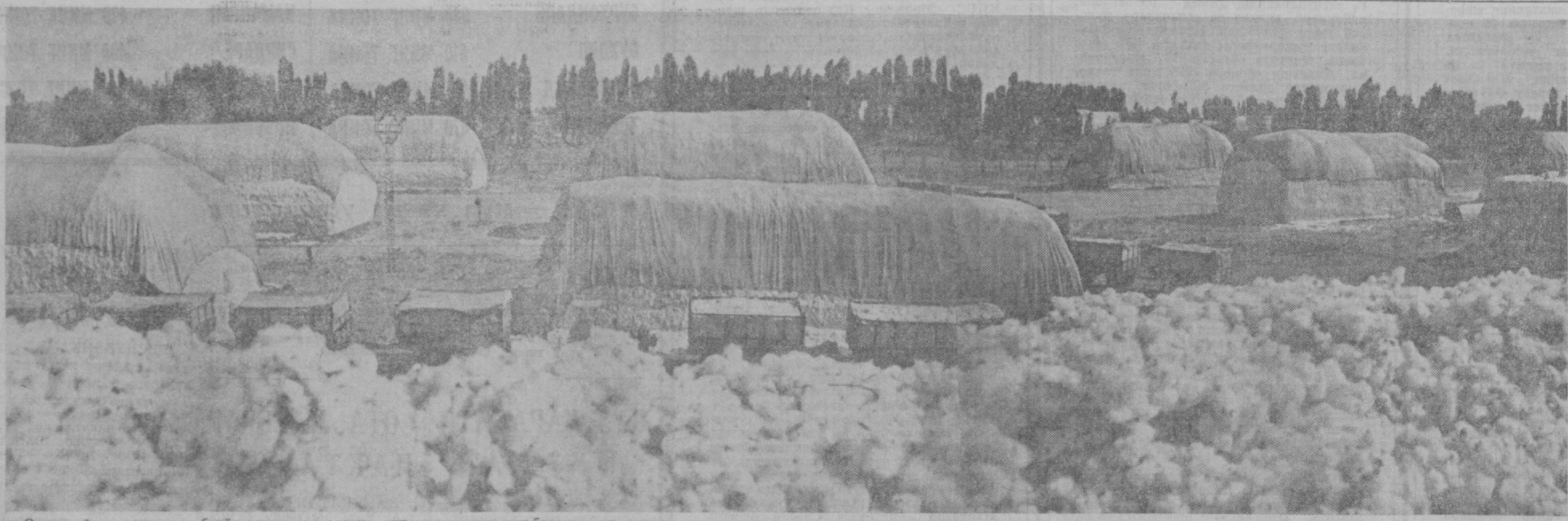

Олтин қўлли пахтакор бунёд этган «оқ олтин» хирмонларининг қут-баракаси эл- юртни қувонтирмоқда.
А. Абалян фотоси.

ҚУТЛОВЛАР

Олтин кузнинг олтин хирмонлари ўлкамиз ҳусни жамолини гулдек очиб турибди. Бу хирмонлар азамат пахтакорларнинг, уларга мададкор бўлган ҳашарчиларнинг толмас қўллари билан бунёд этилди. Пахтакорлар меҳнати санъаткорлар учун битмас-туганмас илҳом манбаидир. Улар бизнинг саҳнадаги қаҳрамонларимиз бўлиб қолади.

Пахтазорларда эришилган улкан ғалабангиз қутлуғ бўлсин, биродарлар!

Сора ЭШОНТЎРАЕВА,
СССР халқ артисти.

●

● ЎЗ МЕҲНАТИ маҳсулини кўриб қувонмайдиган, ҳаяжонланмайдиган ишчи бўлмаса керак, дунёда. Бу фикрни исботлаш учун мисол келтиришнинг ўзи ортиқча деб ўйлайман. Чунки, халқ хўжалигининг барча соҳаларида фаолият кўрсатаётган кишиларимиз буни ҳар дақиқа ҳис этиб турадилар.

Мен — тўқувчиман. Цехда биркитилган машиналарга хизмат кўрсатишим натижасида денгиз сувидек тўлқинланиб, турли матолар пайдо бўлишидан ич-ичимдан севинаман. Лекин, бугунги газламалар тўқимачиларга аллақандай кўтаринкилик бағишлайди. Уларнинг қадри ҳам ўзгачадек. Бу бежиз эмас, албатта. Серқуёш республикамиз «оқ олтин» далаларида етиштирилган бу йилги олти миллион тонналик хирмон ҳисобидан юз минглаб метр газламалар тайёрланди. Янги ҳосил «иш»га тушди. Биз бу воқеадан қувониб, фидокор пахтакорларимизнинг улкан меҳнатига тасаннолар айтамиз!

Д. ҚУЛМАТОВА,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси, СССР Олий Советининг депутати.

ҲОРМАНГ ЭНДИ, ЛАФЗИ ҲАЛОЛЛАР

ОБЛАСТИМИЗДАГИ клублар, кутубхоналар, музейлар, дам олиш ва истироҳат боғлари ходимлари пахтакорларга намунали хизмат кўрсатишга астойдил ҳаракат қилдилар. Маданий-оқартув муассасалари колхоз ва совхозларнинг дала шийпонларида ленинча миллий сиёсат тантанаси, партия XXVI съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этишга доир тематик кечалар, оғзаки журналлар, сермазмун лекциялар уюштирдилар. Ҳаваскор коллективлар ижросида 4 мингдан зиёд концерт қўйиб берилди. Ишлаб чиқариш илғорлари ва ижодкор зиёлилар билан кўплаб қизиқарли учрашувлар ташкил этилди. Уларга янги-янги ижтимоий-сиёсий ва бадиий адабиётлар, қишлоқ хўжалигига оид брошюралар билан бойитилган 650 та кўчма кутубхона хизмат кўрсатди. Агитконцерт бригадаларимиз мўл ҳосил уяётган азамат пахтакорларимизнинг дам олиш соатларини кўнгилли ўтказишига яқиндан ёрдам бердилар. Бадиий коллективлар репертуарларида Ленин, партия, меҳнат, халқлар дўстлиги мавзуидаги илҳомбахш куй-қўшиқлар янгради. Айниқса, Ленин комсомоли мукофоти лауреати, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози «Чен-Чун» халқ ансамбли, Янгийўл шаҳридаги «Лаззат» вокал-инструментал ансамбли, Оққўрғон, Бекобод, Бўка, Ўрта Чирчиқ шаҳар ва районлари бадиий коллективларининг чиқишлари кўпчиликка манзур бўлди.

Республикамизнинг улкан марра қучишида биз, маданият ходимларининг ҳам ҳиссамиз борлигидан қувонамиз. Бу кун танти деҳқонларимизга қарата «Ҳорманг, энди, лабзи ҳалол пахтакорлар!» деймиз.

В. ЕМЦОВ,
область маданият бошқармаси бошлиғи.

ЁНМА-ЁН ТУРДИК

ЙИҒИМ-ТЕРИМ мавсуми биз учун катта масъулиятли давр ҳисобланади. Бу йил ҳам пахта далаларида сан-агитмашиналар фаол ҳаракат қилди. Уларнинг ҳар бирига тажрибали врач терапевт, педиатр, стоматолог, санитария ходими бирлашди. Мавжуд дала шийпонларининг ҳаммасига медицина ходими биркитилган бўлиб, улар универсал аптека комплектлари ва врачга қадар керакли дори-дармонлар билан таъминлаб қўйилди.

Қишлоқ жойларидаги медицина ходимлари ўртасида қишлоқ хўжалиги травматизми ва касалликларнинг олдини олиш юзасидан ўтказилган районлараро семинарлар яхши натижа берди.

Область санитария уйи томонидан 40 мингдан зиёд турли қўлланма ва рисолалар тайёрланди. Дала шийпонларида медицина мавзуларида санитария бюллетенлари тарқатилди. Колхозчилар ва совхоз ишчилари ўртасида санитария-оқартув ишларини ривожлантириш мақсадида турмуш ва саломатлик университетлари, маҳаллий радио, матбуотдан кенг фойдаланилди.

Дала шийпонларида турли профилактик ишлар олиб боришга ҳаракат қилдик. Айниқса, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш билан боғлиқ қатор тадбирларни амалга оширдик.

Б. ТОШБЕКОВ,
область соғлиқни сақлаш бўлими мудири.

ДАЛАДАГИ ХИЗМАТ

МАВСУМ олдидан белгилаб олган тадбирларимизда пахтакорларни кундалик эҳтиёж моллари, сархил мева-сабзавот маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлашга алоҳида ўрин берилган эди. Салқин ичимликлар, нон ва нон маҳсулотлари билан савдо қилувчи дўконлар очиш, уларнинг намунали савдо хизмати кўрсатишларини назорат қилиш ҳам асосий вазифа қилиб қўйилди.

Область далаларида белгиланган график ва маршрутга биноан 130 та автомагазин хизмат кўрсатди. Колхоз ва совхозларнинг дала шийпонларида 450 та сотувчисиз дўконлар, 365 та магазин ва буфетларнинг филиаллари ташкил этилди. Уларда сиёсий, қишлоқ хўжалик ва бадиий адабиётлардан жамланган 1300 та кутубхонача, камёб ва қимматбаҳо буюмлардан тайёрланган 31200 та совға-саломлар сотилди.

Дала меҳнаткашлари учун мавжуд 10 та пахта завод ва 45 та қабул пунктларида иссиқ овқат тайёрлашни йўлга қўйдик. Шунингдек, матлуботчиларимизнинг ташаббуси билан 22 та буфет, 27 та чойхона, 28 та ошхона ва кўплаб цехлар ҳам намунали хизмат кўрсатди.

М. МИКАЕЛЯН,
область матлубот союзи правлениеси раисининг ўринбосари.

ҚУЧДИНГ ЯНА МИСЛСИЗ ЗАФАР!

«ПЎЛАТ ОТ»ИМ — ҚАНОТИМ

«Ташсельмаш» заводининг бош конструктори Р. Д. БЕРШТИН билан Бўка районидаги «Ленинизм» колхозининг илғор механизатори Оллаёр ЭРГАШЕВ суҳбати

Механизатор: Роман Давидович, биз биламизки, К. Е. Ворошилов номидаги Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи фақат Ўзбекистонда эмас, балки мамлакатда ягона пахта териш агрегатлари ишлаб чиқарадиган корхонадир. Ҳозир республикамиз «оқ олтин» хирмонининг 6 миллион тоннага етганини сизнинг коллективда тайёрланаётган машиналарсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Қандайдир граммлардан иборат чаноқлардаги ҳосилдан миллион тонналарни бунёд этиш ақл бовар қилмайдиган воқеа. Бироқ, фидойи пахтакорлар билан забардаст ишчилар синфининг ҳамкорлиги, совет халқининг турмуш тарзи мана шу ва бошқа кўплаб улкан, буюк ишларни амалга оширяпти.

Конструктор: жуда тўғри, чиройли гап айтдингиз, Оллаёр Эргашевич. Мамлакатимизнинг, жамиятимизнинг, турмушимизнинг қудрати — мана шу дўстлик, бирodarлик, ҳамкорликда...

Механизатор: бу йил Бўка райони республикада биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини бажарди. Олтмиш беш минг тонна «оқ олтин» жуда қисқа фурсатда — 18 иш кунида йиғиб-териб олинди. Бунда эса «Ташсельмаш»нинг пўлат этаклари ҳал қилувчи роль ўйнади: ахир ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан йиғиб-териб олдик! Бунинг учун районимиз пахтакорлари, механизаторлари номидан ташсельмашчиларга миннатдорчилигимизни изҳор этамиз.

Конструктор: раҳмат. Бироқ, завод коллективи бундай миннатдорчиликларга мушарраф бўлгунча оғир ва шарафли йўлни босиб ўтганини бугунги шодиёнада эслагим келади. Биринчи пахта териш машинаси ўттизинчи йилларнинг бошида ишлаб чиқарилган эди. «Турман-ваакум» деб номланган бу терим агрегатининг сўргич йўғон шлангини тўрт киши машина ортидан кўтариб юрарди. Бу шланг ҳаво билан пахтани сўриб оларди... Американлик конструктор Турманнинг бу машинаси ишлаб чиқариш харажатларини ҳам қопламагани учун умри қисқа бўлди. Уруш йиллари завод фронт учун хизмат қилди. 1948 йилда ўз конструкторларимиз яратган СХМ-48 маркали дастлабки терим агрегати ишлаб чиқарилди. У бир қаторли, кам қувват эди. Элликинчи йилларнинг ўртасида 2 қаторли машҳур ХВСлар тайёрлана бошлади ва улар йиғим-теримда машина даврини бошлаб берди.

Механизатор: — ҳа, эслаймиз. Бироқ, ўша даврда машинани пахтазорга киритмаслик учун кўксини қалқон қилган раислар ҳам бор эди.

Конструктор: тушундим гапингизни. Яъни, бу воқеада фақат консерватор раисларгина эмас, машиналаримиз ҳам айбдор эди. Улар пахтани кўп тўкарди, кучсиз эди. Шунинг учун ҳам ташсельмашчилар машиналарни такомиллаштиришнинг стратегиясини белгилаб олдилар. Бу стратегия — терим агрегатларининг унумдорлигини ошириш, қувватини ошириш, тезлигини ошириш ва қаторини кўпайтиришдан иборат эди.

Мана шу планга мувофиқ равишда машиналаримиз анча такомиллашди: иш унуми ортди, бункер ҳажми кенгайди, мустаҳкамроқ бўлди, механизатор учун шароитлар яхшиланди.

ХВС ва ХТ-1,2 маркали машиналар ҳозирги машиналарнинг аждоди бўлиб, улар иккинчи авлодга мансуб эди.

1968 йилда чиқарилган биринчи тўрт қаторли 14ХВ-2,4 маркали, «Ўзбекистон» номли машиналар учинчи авлодни бошлаб берди.

Механизатор: уруғлик пахта ва ингичка толали пахтани терадиган машиналар ҳам шу авлодга кирса керак?

Конструктор: тўғри, ҳозирги агрегатларимизнинг ҳаммаси учинчи авлодга мансуб. Бу авлод ранг-баранглиги билан диққатга сазовор. Ингичка толали, уруғлик пахта терадиган, пахтани ярусли терадиган ХВБ-1,8, ХВА-1,2, ХВН-1,2 маркали ихтисослашган машиналар пахтачиликда ўзига хос бурилиш даврини бошлаб, пахтакорнинг оғирини енгил қилмоқда.

1979 йилда эса ХНП-1,8 маркали пневмоподборщикли машиналар ишлаб чиқарилди. У 80 от кучига эга бўлган янги МТЗ-80Х тракторига ўрнатилди. Бу машина тўкилган пахтани терадиган ва уни хас-хашакдан тозалайдиган автоном системага эга. ХВН-1,2 ва ХНП-1,8 бир неча марта давлат Сифат белгисини олди. Бундай машиналар дунёда бошқа ҳеч бир мамлакатда ишлаб чиқарилмайди.

Механизатор: Роман Давидович, 14ХВ-2,4 тўрт қаторли машина ҳамкасбларимнинг айтишича, қувватига, «қобилияти»га нисбатан бункери кичиклик қилаётган эмиш. Унга 500—550 килограмм пахта кетади. Ҳосил кўп пайкалларда бункер бирпасда тўлиб қолади.

Конструктор: гапингиз жуда тўғри. Бизга унинг бункерини кенгайтириш тўғрисида механизаторлардан кўплаб хатлар ҳам келган. Бункер кенгайтирилса машина қўполлашади. Шунинг учун конструкторларимиз ҳозирги мавжуд бункерда пахтани зичлайдиган мослама яратишди. Шу йилнинг охирида мазкур мослама ўрнатилган бункерли машиналар ишлаб чиқарила бошлайди. Натижада, бункерга 800—820 килограмм пахта сиғадиган бўлиб, унумдорлик 15—18 процент ортади.

Механизатор: вертикал шпиндел тезда кўкариб қолади, уни сменада 5—6 марта тез-тез ювиб туриш керак.

Конструктор: ҳозир йилига состав шпинделли 1000 та агрегат тайёрланяпти. Бу шпинделни сменада бир марта ювиш кифоя.

Механизатор: ҳайдовчининг иш шароити яна яхшиланадими ёки...

Конструктор: Яхшиланади. Бу йил ХНП ва ХВНларда герметик кабина синовдан ўтди. Янги кабинада микроиқлим сақланади: кондиционер бўлади, чанг, совуқ, шовқин кирмайди. Бундай кабинали машиналар 1984 йилдан оммавий ишлаб чиқарилади. Яна, келгусида 100 от кучли тракторларга ўрнатиладиган универсал «зангори кема»лар яратиш устида иш олиб борилаяпти.

Механизатор: пахтакорлар, пахта тўғрисидаги барча ишларинглар учун раҳмат сизларга.

Конструктор: республикамиз фахр-ифтихори бўлган «оқ олтин»дан уйган осмонўпар хирмонлар учун сиз пахтакорларга ҳам раҳмат, ҳамиша соғ-саломат бўлинг!

Суҳбатни Ҳ. ОЛИМЖОНОВ ёзиб олди.

ПОЙТАХТ области пахтакорларининг йиллик планни республикада биринчи бўлиб бажаришида машиналар ҳал қилувчи роль ўйнади. Юбилей йили пахта ҳосилининг 87 процентдан кўпроғи «зангори кема» бункерларидан тўкилди. А. Абалян фотоси.

БЕКОБОД районидаги «Далварзин» совхозининг моҳир механизатори Тоир Сафаров мавсумда 200 тоннага яқин пахта териб социалистик мусобақа ғолиби бўлди. М. Қорабеков фотоси.

РУСТАМ Абдураззоқов юбилей йили хирмонига баракали ҳисса қўшган механизаторлардандир. У Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз хирмонига 200 тоннадан ошириб пахта териб тўкди. Ш. Муллаев фотоси.

ЕНГИБ ЎРГАНГАНМИЗ

БУ ЙИЛГИ шароитни ҳисобга олиб, пахта йиғим-теримини қисқа муддатларда сифатли қилиб ўтказиш учун мавсум бошиданоқ алоҳида тайёргарлик кўрдик. Колхоз правлениеси билан биргаликда қўшимча тадбирлар ишлаб чиқдик. Йиғим-теримни уюшқоқлик билан ташкил этиш учун коммунистлар бошчилигида оммавий сафарбарлик эълон қилдик. Асосий эътиборни коммунистларнинг ташаббускорлигини, ташкилотчилигини оширишга қаратдик. Ҳар бир коммунист ва комсомол активига аниқ топшириқлар берилди. Улар жойларда коммунистларга хос ташаббускорлик намуналарини кўрсатиб омма ўртасида тарғибот-ташвиқот ишларини олиб бордилар.

Йиғим-теримни ипатоволиклар усули асосида ташкил этиб, бешта терим-транспорт отряди туздик. Бу отрядларнинг самарадорлигини таъминлаш мақсадида улар қошида 5 та муваққат партия группалари ишлаб турди. Ҳар бир партия группасига тажрибали, ишнинг кўзини биладиган ташкилотчи коммунистлар бошчилик қилдилар. Шунингдек, терим машиналарининг бетўхтов ишлашини таъминлаш мақсадида ҳар бир участкада коммунистлар раҳбарлигида алоҳида кўчма устахоналар ташкил этдик.

Ҳосилнинг асосий қисмини машиналар ёрдамида териб олдик. Лекин, куз кузлигини қилди. Ёғингарчилик кўп бўлиб, пахта теримида анча қийинчиликлар туғдирди. Шундай шароитда ҳам коммунистларимиз бошқаларга намуна бўлишиб, қўл теримида ҳам авангардлик ролини ўйнадилар. Улар терим суръатини бирон дақиқа ҳам пасайтирмадилар. Ана шундай ташаббускор, заҳматкаш кўпмингкилограммчи коммунистларимиз Музофат Абдусаматова, Зоҳира Нуртоева, Пак Анна Тимофеевалар теримда ўрнак кўрсатишиб, кундалик ўсишда юқори кўрсаткичларга эришиб ўзаро беллашувда пешқадамлик қилдилар.

Натижада колхоз бўйича давлатга 6100 тонна «оқ олтин» етказиб берилди.

Биз бу йил асосий эътиборни социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини оширишга қаратдик. Участкалар, бригадалар, механик-ҳайдовчилар, теримчи колхозчилар ва ўқувчилар ўртасида социалистик мусобақа ташкил этдик. Мусобақага ҳар беш кунда якун ясалиб, ғолиблар ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантирилиб борилди.

Мавсумда ўзларини пахтакор деб ҳис этган 55 нафар агитатор, 32 нафар пропагандист ва 18 нафар штатсиз лекторларимиз ҳам меҳнаткашлар орасида бўлишиб, жанговар сўзлари билан уларни янги меҳнат зафарлари сари ундади.

Пахта нобудгарчилигининг олдини олиш мақсадида колхоз халқ контроли группасининг раиси бошчилигида махсус комиссия туздик. Улар пахтани териб олишдан то тайёрлов пунктларигача бўлган жараённи кузатиб бордилар. Комиссия раиси вақти-вақти билан колхоз правлениеси ва партия комитетига ҳисоб бериб турди. Назоратчиларнинг актив фаолияти туфайли далалардаги пахталарнинг охирги чаноғигача қолдирмасдан териб олинди.

А. КАН,
Коммунистик районидаги «Правда» колхози партия ташкилоти секретари.

СЎЗ — ЧЕВАР ТЕРИМЧИЛАРГА

МУНОСИБ ҲИССА ҚЎШДИК

● Бу йил мавсум бошиданоқ дугонам Мавжуда Кенжабоева билан ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилиб, Николай Пак бошлиқ бригада чевар теримчилари ўртасида пешқадамликни қўлдан бермадик. Шу кунгача ҳар биримиз 10 тоннадан «оқ олтин» териб, республиканинг 6 миллион тонналик улкан хирмонига ўзимизнинг муносиб улушимизни қўшганимиздан хурсандмиз.

Бригадамизда ҳам бу йилги ҳосилдорлик чакки бўлмади. Мавжуд 50 гектар пахта майдонидан пландаги 31,8 ўрнига 40 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Бу билан коллектив зиммасидаги социалистик мажбурият ҳам шараф билан ўринланди. Бугунги кунда мен ана шу муваффақиятга ўз ҳиссамни қўша олганимдан бениҳоя мамнунман.

Г. ДУШАЕВА,
Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхозининг теримчиси.

10 ТОННА ТЕРДИМ

● МЕН аъзо бўлган Алиқул Умурзоқов бошлиқ бригада коллективи хўжаликда илғорлардан ҳисобланади. Бу йил биз мавжуд 100 гектар ердан планда кўзда тутилган 31 центнер ўрнига 41 центнердан хирмон кўтариб, она Ватанга 410 тонна «оқ олтин» армуғон этдик.

Мен йиғим-терим мавсумида хўжалигимизнинг Сардор Ойдинов бошлиқ бригадаси чевар теримчиси Зулфия Гулаҳмедова билан ўзаро мусобақалашиб ишлаб, 10 тоннага яқин пахта тердим. Дугонам ҳам бу йилги мавсумда хирмонга шунча миқдорда «оқ олтин» тўкишга эришди.

Ҳозирда бригадамиз аъзолари кузги-қишки тадбирларни муваффақиятли ўтказиш учун ҳамма резерв ва имкониятларини ишга солиб меҳнат қиляпти.

М. ХЎЖАМУРОДОВА,
Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхозининг теримчиси.

МУРОЖААТ УНДАДИ

● БУ ЙИЛГИ шароит ҳосил йиғим-теримида техникадан унумли фойдаланиш имкониятларини анча чегаралаб қўйди. Натижада қўл кучига кўпроқ таянишга, чевар теримчиларнинг иш унумдорлигини орттиришга катта эътибор берилди. Айниқса, республика партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларга Мурожаатидан руҳланган пахтакорлар ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам ҳосилнинг сўнгги мисқолларигача нобуд қилмасдан, юксак хирмоннинг тезроқ уйилишига муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қилишди.

Ана шу долзарб паллада биз ҳам дугоналарим — Гулнора Нурбекова ва Мукаррама Тўракелдиевалар билан 8 тоннадан ортиқ пахта теришга сўз берган эдик. Яқинда биз сўзимиз устидан чиқдик. Раим Арслонов бошлиқ бригадамизда ҳар гектар ердан 41 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиниб, 230 тонналик улкан хирмон уйилди. Ана шу юксак хирмонга барча бригада аъзолари қатори биз ҳам ўзимизнинг 24 тоннадан ортиқ пахтамиз билан муносиб ҳисса қўшдик.

З. ҚОДИРОВА,
Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхозининг теримчиси.

ҚУТЛОВЛАР

Ҳимматии баланд, аҳдига вафодор республикамиз пахтакорлари бу йил ҳам «оқ олтин» учун матонатли курашни ғолиблик билан якунладилар. Уларнинг бекиёс жасорати, уйган улкан хирмонлари СССР 60 йиллигига муносиб тўёнадир.

Олтин қўлли ўзбек пахтакорларини бу улкан ғалабалари билан қалам аҳли номидан муборакбод этар эканмиз, улар ижодкорларимизнинг бўлажак асарларига муносиб қаҳрамонлар бўлишига ишончимиз комил.

Офарин сизга, аҳдига вафодор марди майдонлар!

Одил ЁҚУБОВ,
Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати.

● ПАХТА! Назаримда шу сўз замирида серқуёш ўлканинг бутун ҳарорати, суяги меҳнатда қотган халқимизнинг жасорати, реза-реза пешона тери мужассамлашгандек туюлади. Бу сўзнинг мазмуни, обрў-эътибори биз хизмат қилаётган узоқ ўлкада янада салмоқлироқ ва залворлироқ жаранглайди. Буни республикамиз пахтакорлари она-Ватан хирмонига 6000000 тонна сифатли хом ашё етказиб бериб, зиммаларидаги юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарганликлари ҳақидаги хушхабарни эшитганимизда яна бир карра юракдан ҳис этдик. Қалбимизни фахр ва ифтихор туйғулари қамраб олди.

Бугунги қувончли кунда юзи ёруғ, лабзи ҳалол, мартабаси баланд пахтакорларни чинакам ғалаба билан табриклаймиз, уларга солдатлик саломини йўллаймиз!

А. ЭШБОЕВ,
оддий солдат, Қизил байроқ орденли Узоқ Шарқ ҳарбий округи.

ВЕТЕРАНЛАР ҲИММАТИ

ОБ-ҲАВО ноқулай келиб, йиғим-терим қийинлашгани сайин қаерда уч-тўрт қария тўплансак, фақат пахта ҳақида гапирадиган бўлиб қолдик. Кафтимизни соябон қилиб осмонга тикиламиз, гўёки булут бўлса ёмғир бизнинг бошимизга ёғаётгандек...

Охири бўлмади, ҳаловатимиз бузилгандан-бузилди. Ахир, бизнинг кимдан кам жойимиз бор? Ҳали мункиллаб ҳасса таянмасак, белимизда қувват, билагимизда куч бўлса. Наҳотки бутун элюрт сафарбар бир пайтда «пенсионермиз» деб чойхонада ёнбошлаб ётишимиз керак?!

Пискент район партия комитетига бориб ниятимизни айтдик. Кейин бу билан кифояланмасдан уруш ва меҳнат ветеранларининг слётини чақириб, тенгдошларимизга маслаҳат солдик. Қарасак айни кўпчиликнинг кўнглидагини топган эканмиз. Биргалашиб областнинг барча район ва шаҳарларида истиқомат қиладиган кекса авлод вакилларига мурожаат қабул қилдик.

Қувончлиси шуки, сўзимиз ерда қолмади. Мурожаатимизга жойларда «лаббай» деб жавоб қайтаришди. 8 минг нафардан зиёд отахон ва онахонлар ҳиммат камарини маҳкам боғлаб пахтазорга отландилар. Улар областимиз хирмонига минг тонналик ҳисса қўшдилар. Янгийўллик пенсионерлар 190 тонна пахта териб, ветеранлар ўртасида пешқадамликни эгаллашди.

Ташаббус самараси кўп жиҳатдан бизнинг намунамизга боғлиқ эканини яхши тушунардик. Район территориясидаги йўллар, хирмонлар, қабул пунктларида ҳосил нобудгарчилигининг олдини олишни доимий пухта назорат қилдик. Охунбобоев номли колхоздаги Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Х. Ҳамдамов ва коллективлаштириш ветерани, хўжаликнинг собиқ раҳбари Х. Абдиқуловлар раҳбар бўлган қариялар бригадалари аъзоларининг ҳар бири 2 тоннадан ошириб пахта териб беришди. Свердлов, Тельман номли колхозларидаги Н. Толипов, Ғ. Шарофиддинов ва Н. Тожибоев каби суяги меҳнатда қотган отахонлар бош бўлган теримчилар бригадалари ҳам ёшлардан қолишмадилар.

Мурожаатимизнинг жойларда қизғин қўллаб-қувватланиб, кун сайин кенг қулоч ёяётганлигини матбуот, телевидение ва радио орқали хабардор бўлиб кузатиб бордик. Чиноз, Ўрта Чирчиқ районларидаги ветеранлар бригадаларининг ютуқларидан бениҳоя қувондик. Этак тутиб далага отланган республика аҳамиятига молик пенсионер Ҳ. Ғафурова, Улуғ Ватан уруши инвалиди Т. Муханов, Қаҳрамон она С. Тен, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шин Дик Денларнинг ҳимматига тасаннолар айтдик.

Кўкка бўй чўзиб қалбларга сурур бағишлаб турган улкан «оқ олтин» хирмони биз учун ниҳоятда суюкли. Сабаби унда бизнинг ҳам камтарона ҳиссамиз бор.

Ҳакимполвон ҚОДИРОВ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
Чинпўлат АБДУЛЛАЕВ,
шахсий пенсионер.
Алим БАЙРОҚДОРОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

МОҲИРА Худойназарова педагогика фанлари илмий-тадқиқот институтида лаборант бўлиб ишлайди. Йиғим-теримнинг долзарб кунларида у ҳам пахтакорларга ёрдамга отланди. В. Лапшиков фотоси.

ОЛМАЛИҚ кон-металлургия комбинати мис бойитиш фабрикасининг ишчиси, коммунист, шаҳар советининг депутати Бахтиёр Ўринов ёғинсочинли кунларда ўз ўрнини пахтазорда деб билди. Кунига 100—120 килограммдан пахта териб кўпчиликка ўрнак бўлди. М. Эргашев фотоси.

ЁҚУБ ОТАНИНГ БАХТИ

ЁҚУБ отага даставвал пенсияга чиқиш ҳеч гап эмасдек туюлди. Лекин, шу куннинг яқинлашиши уни ўйлантириб қўйди. Гўё ярим асрдан буён меҳнат қилиб, қанчадан-қанча пешона терлари эвазига унумдор ерлар қаторига қўшган далалари энди унга бегона бўлиб қолаётгандек туюлди.

— Мен пенсияга чиқмайман, — деди у раиснинг олдига келиб. — Майли, бригадирлик бўлмаса оддий колхозчи бўлиб ишлаб турай, ҳали белимда қувватим бор.

Отанинг соддалик билан даб-дурустдан айтган бу гапига колхоз раиси Ўсар ака Жўраев мийиғида кулди. Уни қаршисидаги стулга ўтиришга таклиф этди-да, колхоз партия комитетининг секретари Жумабой Соибназаровни чақиртирди.

— Ёқуб ота пенсияга чиқармайсанлар, деяптилар, — деди у эшикдан кириб келаётган парткомга. — Сизни маслаҳатга чақиртирдим.

Жумабой ака ота билан қуюқ сўрашди. Унинг ёнига ўтирар экан, бу нуроний отахоннинг хўжаликдаги энг илғор бригада бошлиқларидан бири эканини, куни кеча раис билан худди шу масала хусусида келишиб олиб, ундан ўз ўрнида қолишини сўраб кўрмоқчи бўлганларини эслади. Мана, ҳозир эса бутун умри пахтачилик билан ўтган, 34 йилдан буён бригадага етакчилик қилиб, пешқадамликни қўлдан бермай келаётган отанинг ўзи идорага келибди. Ҳа, бу кишининг қалбида ҳали меҳнат шижоати сўнган эмас.

— Ёқуб ота, биз сизни ўз ўрнингизда қолдирамиз, — деди раис. — Жумабой билан ана шунга қарор қилганмиз. Ўйлаймизки, сиз бундан буён ҳам ёшлардан маслаҳатингизни аямай, уларга мураббий бўласиз...

Ёқуб ота бу касбга жуда ёшлигиданоқ меҳр қўйди. Улуғ Ватан урушидан қайтгандан сўнг унга бригадани топширишди. Пахтачиликда етакчилик қилишни ишониб бир мунча тажрибага эга бўлган Ёқуб Сарибоев дастлабки йилнинг ўзидаёқ ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил кўтаришга эришди. 1976 йили эса ҳосилдорлик 50 центнерданга етди. Орада бошқа бирон йил бўлмадики, бригадада пахта ҳосилдорлиги 45—47 центнердан камайган бўлсин.

Муваффақиятлар ўз-ўзидан қўлга киритилмади, албатта.

ЛАВҲА

Ҳар йилги об-ҳаво инжиқликлари билан муросасиз кураш, механизациядан унумли фойдаланиб, ерларни минерал ва маҳаллий ўғитлар билан ўз вақтида етарлича таъминлаб борилишининг самараси бўлди бу.

Ёқуб ота Сарибоевнинг камтарона меҳнатлари партия ва ҳукуматимиз томонидан ҳам муносиб тақдирланди. Пахтачиликни ривожлантиришдаги хизматлари ва узлуксиз юқори ҳосил олиб келаётганлиги учун отанинг кўксини Ленин ордени ҳамда икки Меҳнат Қизил байроқ орденлари безади.

Отахоннинг шогирдлар етиштириш борасидаги хизматлари ҳам алоҳида таҳсинга лойиқ. У ўзининг узоқ йиллик бой тажрибасини ёшларга кунт билан ўргатиб келмоқда. Ҳозирги кунда Ёқуб отадан пахтачиликнинг сир-асрорларини ўрганган, шу хўжаликнинг 10-бригадасига бошчилик қилаётган Деҳқонбой Жуманов ҳамда 12-бригада етакчиси Йўлдош Қаландаровлар ҳам пахтадан 40 центнерданга етказиб ҳосил олишяпти. Уларни тез-тез устоз ҳузурида учратиш мумкин. Кекса пахтакорнинг қимматли маслаҳатлари ҳар дақиқада уларга қўл келаяпти.

Юбилей йили ҳосили учун кураш ҳам машаққатли бўлди. Айниқса, йилнинг қурғоқ келиши бир қатор қийинчиликлар туғдирди. Ёқуб отанинг колхоз раҳбарлари билан қилган суҳбати эса бир дақиқа ҳам ёдидан чиқмасди. Ахир у СССР 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга, ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил олишга сўз бергандида...

Ота ғўза тупларидаги сўнгги кўсакларни йиғиштириб олаётган бригада аъзолари ҳамда кўрак чувиш машинасида зўр ғайрат билан меҳнат қилаётган кишиларнинг ишини кузатиб юрар экан, ана шу воқеалар хаёлидан ўтди. У мамнун жилмайди. Ота хурсанд эди. Октябрнинг биринчи ўн кунлигидаёқ ҳар гектар ердан 36 центнердан ортиқ «оқ олтин» йиғиштириб олиб, йиллик планни бажаришга муваффақ бўлган бригада коллективи ҳозирда юксак мажбуриятни ҳам бажариш арафасида турибди. Ўзи учун энг шарафли ва энг масъулиятли ҳисобланган йилда ҳам сўзининг устидан чиққанидан ғоят шод. 10 фарзандни тарбиялаб вояга етказган, 30 га яқин набираларнинг бобоси бўлган бу нуроний кишига бундан ҳам юксакроқ бахт йўқдек эди.

Қ. КАРИМОВ,
Янгийўл районидаги Х. Турсунқулов номли колхоз.

ДУНЕДА қандайин жасоратки бор,
Сенда ўз жилосин топди, пахтакор!
Барча синовларга бердингу бардош,
Заминнинг бағридан улғайтдинг қуёш.

Дилларни яратур буюк хирмоним —
Олтин табассумли олти миллионим.
Унда матонатдан ҳар бир толаси,
Пахтамиз — бу оппоқ бахт шалоласи.

Меҳру муҳаббатинг ҳар чигитда жам,
Мўъжиза майдони бўлди-ку далам.
Ҳар ғўзанг бошида бўлиб парвона,
Ҳузур-ҳаловатдан кечиб мардона.

Еттидан то етмиш қад чекиб мағрур,
Пешона терингдан сен ундирдинг дур.
Изғирин, қорбўрон, ёмғир ҳамласи,
Табиат хуружин ҳамма-ҳаммаси.

Иродангг қошида тиз букди охир,
То қомат бергунча шунча жавоҳир.
Бугун хурсанд этиб сен Ватанингни,
Баландроқ кўтардинг баланд шаънингни.

Бугун қанот ёзган шонли хушхабар,
Бекиёс хирмонну мислсиз зафар.

Муборак, азизим, пахтакор диёр,
Олий қувончингни қутлар дўсту ёр
Етказиб ҳосилнинг тоғлар бўйига,
Бахш этдинг Ватаннинг олтин тўйига!

ЖУДА УЛКАН меҳнатга нуқта қўйдик, —
Қору ёмғир, сел кечиб, бўлмаганни бўлдирдик.
Ишимизга бул ташбеҳ ярашади бағоят:
Уймоқ билан сув ташиб дошқозонни тўлдирдик.

Олис денгизданми ё йироқ тоғдан
Булутлар келдилар билмам қай ёқдан,
У баҳор, ёз бўйи сўл ила соғдан,
Пахтакор халқимга даф қила қолди.

Ҳа, ашар табиат гулдурак солиб,
Дарёга сув сочар ташна ер қолиб,
Гарчи пахтакор эл ҳамиша ғолиб,
Лекин ушбу сафар тинчи йўқолди.

Пахта деб, ҳа, қачон тортмадик ташвиш,
Ўша-ўша ёз бу, ўша-ўша қиш,
Боболардан мерос — битмаган бу иш,
Ўзбекнинг қай маҳал билаги толди.

Не-не заҳмат чекди элда ёш-қари,
Толмай, талпиндик биз манзиллар сари,
Донолар дунёни демиш кўпкари,
Боқинг, Ўзбекистон дадил от солди!

МАРДЛИГУ вафодан сўз очса шоир
Теран сатрларни келтирур моҳир.
Ҳислар оқиб келар бир наво янглиғ,
Илҳом балқиб келар Сирдарё янглиғ!

Эй, ўзбек шаънига қўша олган шон,
Икки минг ёшлигим, жонажон макон,
Номингни атамоқ ўзи буюк завқ,
Кўзга нур, кўнгилга дунёча бир шавқ!

Тошкент! Аҳд-қарорнинг жаҳон биладир,
Жаҳонда ҳар замин, ҳар он биладир!
Еруғдир бешубҳа бу эл аро юз,
Қачонки ишлар беш, план бўлди юз!

Эй, ҳаёт уфқини безаган меҳнат,
Эй, меҳнат безаган покиза хилқат, —
Эй, тиниб-тинчимас фидойи инсон,
Сенга балли дейди заминy замон!

Шахту шиддатингдан қўрғонлар обод,
Чўлу саҳроларда барқ урди ҳаёт!
Фарзандларинг бордир баҳодир, ўктам,
Қаддингни тик этган шулардир ростдан!
Фарзандлик бурчини адо қиладир,
Шоирнинг тилини бурро қиладир!

ГИРДИНГИЗДА дарёдай оққаним оққан бўлди,
Жонингиз алқаб жоним ёққаним ёққан бўлди,
Букилманг, — деб кўз узмай боққаним-боққан бўлди,
Нон-тузини кўз ёшдай ёмғир, қорга қорган халқ,
Охир-оқибат озод, кўксини кўтарган халқ!

Офтоб юз кўрсатгани эринган кунлардаги
Рутубатли, бесамар уринган кунлардаги
Жанг майдонида отлар сурингган кунлардаги
Изтироблар ошароқ бу юксак тоғ муборак!
Толиб-толиб сўнг ғолиб қад тикламоқ муборак!

Аёл мунглиғ демишлар, гоҳ мунглиғ кўнгил бўлиб
Ҳар алп оғаларимга Қалдирғоч сингил бўлиб
Ғамингиз тошдай босиб, қувончдан енгил бўлиб
Билмайман, бу кунларга қай тарзда етиб келдим
Ҳар ҳолда бор чиғриқдан Сиз билан ўтиб келдим.

Изғирин, қор келганда бир-бирини қувишиб
Кўкарган қўлларингиз қолганида увишиб
Титроқларга солганда ичингизга қор тушиб
Жилмайдингиз даладан, бу қай фидо имондир, —
Демак, виждон ўлмаган, демак, имон омондир.

Авжи юрмоқ ёшида шуъла кечиб, ой кечиб
Муйсафидлар ҳам юрди шудринг кечиб, лой кечиб
Ўспирин ўғил-қизлар шавқдан ҳойнаҳой кечиб
Шу пахта деб, шу шон деб сарғайди рўйи-ранги
Бу жанг — ғурур ҳис жанги, бу жанг —
рizқи-рўз жанги!

Ранглари ер рангига яқин, мисранг эркаклар
Мен ўйлардим алпларга ошён фақат эртаклар
Улар бу оғир йилда ерда очди куртаклар
Бахтдир мисранг эрларга жуфти ҳалол бўлмоқ ҳам
Бу меҳнат-ку, фахр ҳатто улар билан ўлмоқ ҳам!

Бу эрларнинг юраги алп юрагидан катта
Болалари ғўзадай ўсаверар эгатда
Келинлари элга-ю қайнонага хизматда
Ҳар хотинлари бўй-бўй, чилвирсоч, Барчинмикан
Балки шундан эрлар ошиғи олчимикан?!

Она бағридан айру, талаба сингилларим
Бу ҳаёт — бу жом шундай гоҳ тўлуғ, гоҳо ярим.
Ярим келди, чекдингиз тўлғазмоқ мушкулларин
Ҳиссангиз катта эмас, муҳими ҳар бир инсон, —
Қору аёзларда ҳам сафда турди ҳар ўғлон.

Миллионларнинг кўп оғир меҳнатлиги эски гап
Бу олти миллион лекин ўн миллионлик куч сарфлаб
Кекса-ю гўдак чеккан аазиятгача зарблаб
Азоб, орзу, армондан кўтарилган тоғ бўлди
Юрт бу йил мўл ҳосилдан синай деган шох бўлди.

Урушда биз бермадик бир қарич еримизни
Бу жангда бир толани, нон, манглай теримизни
Урушда, тинч кунларда хўп синаб кўрдик ўзни
Демак, энг юксак ва энг тик ғоя ўзимизда.
Ҳар қандай зўр ҳужумга ҳимоя ўзимизда.

Гарчанд кечаги кунлар ўтди мушкул, жафоли
Тун қанча нотинч кечса, тонг шул қадар сафоли.
Ўзбекистон, фарзандлар ўтган сенга вафоли
Улар балки минг-мингдир, аммо яхлит, тоқ бўлиб
Ўтган иттифоқ бўлиб, ўтган иттифоқ бўлиб!

Не синов, не майдон — бу, бирдай қалқди бутун халқ
Баб-баробар ичдилар ташвиш-талхин бутун халқ
Зулмат ўтди, не тонг бу, нурда балқди бутун халқ
Шараф бўлсин тўфондан соғ чиққан ҳар жонига
Ғолиблар карвонига, ғолиблар карвонига!

ПОЙТАХТ областнинг ҳар бир райони
Баҳодир фарзанддир она-Ватанга,
Истиқбол йўлини бобо деҳқоним
Айлантирай дейди мангу гулшанга.

Пойгада районлар учқур чавандоз,
Бу йил ҳам зафарга интилди илдам,
Ҳар бири илғордир, ҳар бири шоввоз
Улкан манзилларга ошиқар шахдам.

Бўканинг мардлигин олқишлар диёр,
Ҳар бир кафт тупроғи «оқ олтин»га кон.
Қўриқлар ўрнида яшнар пахтазор,
Саҳий далалардан уюлди хирмон.

Оққўрғон манзилга интилди дадил,
Пойга қизиб кетди маррага яқин.
Пскент пахтакорин қутлар бутун эл,
Шоирлар тилида назми «оқ олтин».

Бекобод, Ғалаба шижоатга шай,
Ҳосилга чулғанди Чирчиқ бўйлари.
Бу кун юракларга қувонч ҳеч сиғмай
Ўлкамизда қизир ҳосил тўйлари...

Тошкентим, мадҳингни куйга солмоқ оз,
Манзилга бошладинг улуғ карвонни.
Сен — мушкул пойгада ғолиб чавандоз,
Яхлит билдинг ҳар дам меҳнат, имонни.

ЭЙ, ҲАЁТ уфқини безаган меҳнат,
Эй, меҳнат безаган покиза хилқат, —
Эй, тиниб-тинчимас фидойи инсон
Сенга балли дейди замину замон!

Жуманиёз ЖАББОРОВ,
Абдулла ОРИПОВ,
Муҳаммад АЛИ,
Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА,
НАЗАРМАТ.

РАССОМ НИГОҲИ БИЛАН

Яна биринчи бўлиб...

Меҳнатига яраша.

«Пахтакор»: — 6 миллион билан!

Пахтакор: — 6-ўрин билан!

Энг қимматли совға.

А. Ҳолиқов чизган расмлар.

БЎСТОНЛИҚ райони ишчи-хизматчилари ҳар йили пахта йиғим-терими мавсумида Оққўрғон райони меҳнаткашларига амалий ёрдам берадилар. Бу йил ҳам бўстонлиқликлар район пахтакорлари хирмонига баракали улуш қўшдилар.

В. Портнов фотоси.

СТУДЕНТЛАР АРМУҒОНИ

ЙИҒИМ-ТЕРИМНИНГ дастлабки кунлариданоқ барча олий ўқув юртлари қатори институтимиз олимлари, педагогик коллективи, техник ходимлари ва 4350 нафардан иборат талабалари ўз ўринларини бепоён пахта далаларида деб билдилар. Биз республикамизнинг улкан хирмонига иложи борича кўпроқ ҳисса қўшиш, азамат деҳқонлар ёнида туриб виждонан меҳнат қилиш туйғуси билан қишлоққа отландик. Ҳар қачонгидек, Жиззах областининг Арнасой райони «оқ олтин» усталари ўз мададкорларини илиқ меҳр ва юксак ғамхўрлик билан кутиб олишди.

Шижоатли кунлар бошланди. Институт партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг тадбиркорлиги, ишни уюштира билиш қобилияти тезда намоён бўлди. Факультетлар, терим отрядлариаро ташкил этилган социалистик мусобақа, илғорларга бағишлаб чиқарилган варақалар, пахта штабининг кундалик иш суръатини оширишга қаратилган қисқа суҳбат давралари яхши самаралар берди.

Пахта мавсуми кўпчилик қатори коллективимизни ҳам зўр имтиҳондан ўтказди. Ёғин-сочинли, изғиринли кунларда бепоён далаларда қалби диёримизга чексиз ҳурмат билан тўлиб тошган меҳрибон педагоглар ва меҳнатсевар талабалар сидқидилдан ишлаётганликларига яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

Айни серташвиш дамларда республикамиз партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларга Мурожаати бизни янги марралар сари руҳлантирди. Ўзимизни тўла ҳуқуқли пахтакор деб ҳис этдик. Партия сўзини якдиллик билан амалга ошириш йўлидаги меҳнатимиз баракали бўлди. Райониинг катта хирмонига қўшган улушимиз 7,5 минг тоннадан ошиб кетди.

Йиғим-теримни уюшқоқлик билан ташкил этишда М. Алиев, О. Ф. Модина, Р. Альжанов, М. Ҳамроев, А. Данилов, Ж. Исроилов, Н. Абдуллаев каби коммунист-педагоглар алоҳида жонбозлик кўрсатишди. Институтимиз ректорати, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари мавсум давомида ҳамиша пешқадамлар сафида борган қишлоқ хўжалик экономикаси, ҳисоблаш экономикаси, план-иқтисод факультетлари коллективларининг меҳнатидан миннатдор.

М. ШАРИФХЎЖАЕВ,
Халқлар дўстлиги орденли Тошкент халқ хўжалик институтининг ректори.

Редактор ўринбосари
С. Ғ. МУСАЕВ.

ФАКТ ВА ШАРҲ

ОБ-ҲАВО ЎЗ ЙЎЛИГА, ИШ ЎЗ ЙЎЛИГА

Деҳқон учун об-ҳаво қулай келган мавсумни эслаш қийин. Бу йилги «оқ олтин» хирмонини яратиш ҳам осон бўлмади. Эрта баҳорда ёғингарчиликнинг кам бўлиши, ёзда иссиқ ҳаво оқимининг кириб келиши, кузнинг ҳаддан ташқари сернам ва совуқлиги пахтакорларимиз заҳматини ўн чандон ошириб юборди. Лекин асл деҳқон ҳеч қачон табиат қийинчиликлари олдида эсанкираб қолмайди, тадбиркорлик билан иш юритиб, кўзланган маррани забт этади.

Об-ҳавонинг шафқатсиз «синовлари» ва мўл ҳосил етиштириш борасида амалга оширилган ишларни мутахассислар ва уста деҳқонларимиз шундай шарҳлайдилар:

Т. ТОЙЛОҚОВ, Ўрта Осиё регионал илмий-тадқиқот институтининг гидро метеорология прогнозлари бўлими мудири:

— Одатда баҳор фаслида ёғингарчилик миқдори 13—60 миллиметргача, айрим районларда 100—180 миллиметргача бўлиши кузатилади. Мазкур йилда бу миқдор 10—15 миллиметрдан ошмади. Ёғингарчиликнинг бундай кам бўлиши сўнгги 100 йил мобайнида 4 марта—1917, 1957, 1975 ва 1982 йилдагина рўй бергани кузатишлардан маълум.

Ҳароратнинг нормадан анча ошиб кетганлиги ва ёғингарчиликнинг кам бўлиши экилган чигитнинг униб чиқиши ва ривожланишига салбий таъсир кўрсатди. Бундан ташқари тоғ қорларининг кўп миқдорда эриб кетиши туфайли ёз фаслида Чирчиқ, Оҳангарон дарёларининг сув запаслари камайди. Ёзда ва кузнинг дастлабки ойида кунлик ҳарорат 40—43 даражага кўтарилиб, ғўзаларнинг ҳосил тугунлари тўкилиб кетиши хавфи туғилди. Теримда ҳал қилувчи октябрь ойида эса ҳарорат кескин даражада пасайди. Ёғингарчилик миқдори нормадагидан 2,5—4 баравар кўп бўлиб, 100 миллиметргача етди. Ноябрь ойида ҳамма районларда қор ёғди. Айрим жойларда қорнинг қалинлиги 20—30 сантиметрдан ошди. Ҳарорат +19+24 даражадан +1+6 даражагача пасайиб, намгарчилик 1,5—2 ҳисса ошиб кетди.

А. ЖУМАНОВ, Бекобод районидаги Дзержинский номли колхознинг участка бошлиғи:

— Чигит экиш мавсумини ўз вақтида сифатли ўтказишга эришган пахтакорларимиз барака уруғини ернинг ўз намига ундириб олдилар. Бунда 543 гектар пахта майдонига қишда яхоб берганлигимиз қўл келди. Дастлабки яшил қаторлар кўзга ташланиши биланоқ қўшни Ленин номли колхоз деҳқонлари тажрибасини қўлландик. Ер ҳайдовчи осма плуг рамасига чизель органлари ўрнатилган мосламалар билан ғўза қатор ораларига 28—30 сантиметр чуқурликда ва нормал кенгликда ишлов бердик, махсус «Ҳосил» машиналари ёрдамида қуруқ маҳаллий ўғит солдик. Пайкаллар бошидаги ўқариқларга суюлтирилган мол чиқити тўкиб, ниҳолларга «шарбат суви» оқиздик.

Натижа ёмон бўлмади. Йил охирига келиб эл хирмонига 1700 тоннадан кўпроқ «оқ олтин» ҳадя этдик.

О. ОТАБОЕВ, Коммунистик районидаги «Правда» колхозининг сувчиси, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери:

— Саратон саратонида тунги суғоришнинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини ҳамкасбим Серек Абдуллаев иккимиз кўп йиллик тажрибамиздан яхши биламиз. Бунда ғўзалар ҳам илдизидан, ҳам баргидан озиқланади. Лекин, қўллатиб суғориш натижасида ҳосилни осонликча бой бериб қўйиш ҳеч гап эмас. Шунинг учун ҳам ишни икки сменада ташкил этиб, бир лаҳза бўлсин эътиборсизликка йўл қўймадик.

Бригадамиз коллективининг узлуксиз 45 центнердан ҳосил йиғиштириб олаётганига бу йил ҳам муносиб ҳисса қўшганлигимдан беҳад хурсандман.

С. ТОШТАНБЕКОВ, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг механизатори:

— Йиғим-терим мавсумини муваффақиятли якунлаш кўп жиҳатдан механизацияга боғлиқлиги ҳаммага маълум. Хўжалигимизда бу компанияни тез ва соз муддатларда ўтказиш мақсадида 76 та пахта териш ашида 76 та пахта териш машинаси сифатли ремонтдан чиқарилиб, шай ҳолга келтирилди. Улар 6 та терим-транспорт отрядига бирлаштирилган ҳолда ҳар бир агрегатга иккитадан тележка ажратилди.

Ана шу ишларнинг самараси ўлароқ, етиштирилган 12 минг 500 тонна ҳосилнинг 85 фоизидан ортиқроғи тез фурсатда «зангори кема»ларда териб олинди.

ЖУРНАЛИСТЛАР ЎҚУВИ

Тошкент область партия комитети ҳузурида ташкил қилинган журналист маҳорати мактабида кеча навбатдаги машғулот бўлди. Мактаб тингловчилари олдида В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг доценти, тарих фанлари кандидати А. Сайфуддинов «Газетани полиграфик безаш санъати» мавзуида лекция ўқиди. «Ташкентская правда» газетасининг редактори Б. М. Шатуновскийнинг суҳбати газета секретариатининг ишини ташкил қилишга бағишланди.

Область, шаҳар, район ва кўп тиражли газеталарнинг ижодий ходимлари, область телевидение ва радио эшиттиришлари, шаҳар ва район радио эшиттириш редакцияларининг редакторлари, партия ходимлари область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари Г. И. Айрапетянцнинг «Ишлаб чиқариш вазифаларини идеологик жиҳатдан таъминлашда область партия ташкилотларининг иш практикаси» мавзуидаги, область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг лектори К. С. Теннинг «Ҳозирги халқаро аҳволнинг баъзи масалалари» мавзуидаги лекцияларини ҳам тингладилар.

Журналист маҳорати мактаби тингловчилари учун «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталарининг секретариатларида амалий машғулотлар ўтказилди. Улар шу куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг иши билан танишдилар.

Машғулотни область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари Ш. А. Миралимов олиб борди.

Реклама ва эълонлар

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

4 декабрь соат 19.00 да

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

Ўзбек ашула ва рақс «ШОДЛИК» ансамблининг

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Ғуломжон ЁҚУБОВ
VI Жаҳон фестивалининг лауреати
Анвар РУСТАМОВ
Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Нарзиддин ШЕРМАТОВ

Солистлар: Дилором Қаюмова, Ҳотам Ҳожиев, Райхон Абдуллаева, Моҳичеҳра Исломова, Лола Оқилова, Роза Какуриева ва бошқалар

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.
«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.
Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/XII да Соқов рицарь, 4/XII да Алмандар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/XII да Ишонмасанг ўламан, 4/XII да Лайли ва Мажнун.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСР халқ артисти ИВАН РУБАН раҳбарлигидаги ёввойи ҳайвонлар аттракциони гастроллари (19.30).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ I. 9.00 — «Время». 9.40 — Бадиий фильм. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — «Рус тили». 16.25 — «Москва ва москваликлар». 16.55 — Концерт. 17.25 — «Эртак ҳузурида меҳмонда». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Инсон ва қонун». 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.25 — Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Фигурали учиш. 22.35 — «Рус музейи». 23.05 — Дунё воқеалари». 23.20 — «Москва бўйлаб саёҳат». Горький кўчаси.

МТ II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Тарих. 4-синф. 10.05 ва 13.40 — Инглиз тили. 11.05 — Умумий биология. 11.35 ва 12.40 — География. 13.10 — Музика. 14.10 — «Тикланиш даври санъати». 14.40 — «Тиман». 15.10 — Киноэпопея. 16.00 — Илмий-оммабоп фильм. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильмлар. 19.30 — «Салют, пионерия». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — «Жасорат». 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильм.

Ўз ТВ I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Телефильм. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Бадиий фильм. 14.00 — Телефильм. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Дала ишлари кундалиги». 19.55 — Тележурнал. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Чолғу оркестри концерти. 21.30 — «Время». 22.05 — «Дунё воқеалари». 22.35 — Бадиий фильм.

ЎзТВ II. 17.50 — Кўрсатувлар программаси. 17.55 — Ҳужжатли фильм. 18.25 — Чизма геометрия. 19.25 — Кинопрограмма. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Янги техника — қишлоқ хўжалигига». 21.30 — МТ II.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 02392. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1342.